

[Munch-Petersen.]

Tid havde, og den Betyggelse, der her gives, at Domstolene skal kunne afgøre Sagerne under Hensyn til den almindelige Lejebetaling og efter Domstolenes Skøn, er ikke ret stor, idet disse Domstole jo ikke plejer at være særlig indstillet til Fordel for de smaa i Samfundet.

Det, der først og fremmest skulde til, var at hindre, at Huslejestigning overhovedet kunde finde Sted. Her viser den Statistik, der følger med Lovforslaget, at der i Almindelighed finder Huslejestigning Sted. Samtidig burde det være saaledes, at de smaa Indtægter kom til at betale lavere Leje. En saadan vigtig Ting som Husleje burde i et ordnet Samfund være indrettet i Forhold til Folks Indtægter, hvilket den jo ogsaa er i Sovjetunionen. Et saadant Krav har man aldrig tænkt paa at stille her i Landet fra de borgerlige Partiers Side, men i Virkeligheden er det et rimeligt Krav, at Huslejen skal staa i Forhold til Folks Indtægter.

Spørgsmaalet staar jo om billige Boliger for Arbejderklassen. Her er i høj Grad et Punkt, som trænger til en Forbedring, nemlig Bygning af nye Boliger til overkommelige Lejepriser. Det er nemlig saaledes, at arbejdsløse slet ikke kan komme i Betragtning ved Leje af de nye Boliger, og at ogsaa almindelige Arbejdere meget vanskeligt kan afse disse Huslejer, hvis de ikke i høj Grad skal mangle paa andre Omraader.

Det er det Spørgsmaal, som burde skydes i Forgrunden, og som burde være det vigtigste i et Lovforslag angaaende Lejemaal, at man gennemfører Foranstaltninger, der kan hidføre billige Boliger for Arbejderklassen. Dette skal naturligvis hænge sammen med andre Foranstaltninger til virkelig at sikre Arbejderne disse billigere Boliger og ogsaa at sikre dem, at de billigere Boliger ikke bliver fulgt af Angreb paa Lønningerne, saaledes som det er sket f. Eks. i Østrig paa et vist Tidspunkt, da man ganske vist skaffede Arbejderne billigere Boliger, men hvor man samtidig fra Kapitalens Side gik til Angreb paa det almindelige Lønniveau. En saadan Forskydning vilde naturligvis ikke hjælpe. Man maa sikre Lønningerne, samtidig med at man sikrer de billigere Boliger.

Spørgsmaalet staar ogsaa om, at Arbejderne selv bør eje disse Boliger. Det hjælper selvfølgelig ikke, hvis de nu tilsyneladende selv har disse Boliger, og man saa en skønne Dag kan komme og skyde disse Boliger ned, som det er sket i Wien;

og desuden mener jeg overhovedet som Konsekvens af dette, at Arbejderklassen i alle Lande med alle Midler maa bekæmpe det Blodregimente, som hersker i Østrig og Tyskland.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Jeg takker for den Tilslutning, Lovforslaget har faaet fra Socialdemokratiet og Det radikale Venstres Ordførere. Desværre kan jeg ikke takke Ordføreren for Det konservative Parti, hvis Udtalelser syntes at munde ud i, at hans Parti ikke blot ønskede den nugældende midlertidige Lovs fuldstændige Ophør, men endogsaa ønskede en Forringelse af de permanente Aagerbestemmelser, der findes i den gældende Lov. Den ærede Ordfører for Venstre, det ærede Medlem Hr. Elgaard, udtalte jo, at han ikke paa det nuværende Tidspunkt kunde give mig noget Haab om, at Partiet vilde kunne tiltræde et Lovforslag af denne Art, og det ærede Medlem sagde, at der maatte foreligge ganske andre og bedre Argumenter og flere Oplysninger, der begrundede en saadan Lovgivning, for at hans Parti skulde kunne gaa ind i Forhandling derom. Jeg skal derom sige, at jeg skal bestrebe mig for at fremkomme med alle de Oplysninger og gode Argumenter, som i den Henseende maatte blive nødvendige.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard sagde, at jeg med dette Lovforslag maatte have fraveget den Linie, jeg hidtil havde fulgt, idet Partierne hidtil havde været enige om, at der skulde foregaa en Afvikling af hele Huslejelovgivningen; men med dette Lovforslag og med Bebudelsen af en Undersøgelse med Henblik paa hele Retsforholdet mellem Ejer og Lejer maatte denne Linie være opgivet.

Det er ikke berettiget paa nogen Maade at sige dette. Der har været Enighed om Afvikling af den *ekstraordinære* Lovgivning; men, saa vidt mig bekendt, har der under alle de Forhandlinger, der er foregaaet i disse Aar, bestandig været fremført den Opfattelse fra de nuværende Regeringspartiers Side, at man ønskede en Lovgivning indeholdende permanente Regler for Retsforholdet mellem Ejer og Lejer. At det ærede Medlem Hr. Elgaard og hans Parti heller ikke har været uenige i en saadan Betragtning, ligger allerede deri, at Partiet har været med til at vedtage de gældende Aagerbestemmelser som permanente. Disse Aagerbestemmelser er jo en begyndende Lovgivning om Retsforholdet mellem Ejer og Lejer.

De nuværende Oppositionspartier har